UOC-PO-10 Anexa 2

FIŞA DISCIPLINEI
Naţionalismele în secolele XX-XXI

1. Date despre program

1.1 Instituţia de învăţământ superior	**UNIVERSITATEA „OVIDIUS" DIN CONSTANŢA**
1.2 Facultatea	de Istorie şi Ştiinţe Politice
1.3 Departamentul	de Istorie şi Ştiinţe Politice
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii	***ANTROPOLOGIE ȘI ISTORIE EUROPEANĂ***
1.7 Anul universitar	2026-2027

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei			***Naţionalismele în secolele XX-XXI***				
2.2 Cod disciplină			AIE 2105				
2.3 Titularul activităților de curs			Lect.univ.dr. Georgiana ȚĂRANU				
2.4 Titularul activităților aplicative			Lect.univ.dr. Georgiana ȚĂRANU				
2.5 Anul de studii	**II**	2.6 Semestrul	**I**	2.7 Tipul de evaluare	**Ex**	2.8 Regimul disciplinei */**	**DS/DOB**

** DF – disciplină fundamentală, DS – disciplină de specializare, DC – disciplină complementară*
*** DOB – disciplină obligatorie; DOP – disciplină opțională; DFA – Disciplină facultativă*

3. Timpul total (ore pe semestru)

3.1 Număr de ore activități directe pe săptămână	**14**	din care: 3.2 curs	**1**	3.3 aplicații***	**1**
3.4 Total ore activități directe pe semestru	**28**	din care: 3.5 curs	**14**	3.6 aplicații	**14**
3.7 Total ore de studiu individual					**97**
Distribuția fondului de timp					*[ore]*
Studiul cărților, manualelor, suportului de curs, notițelor, bibliografie minimală recomandată					25
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate şi pe teren					25
Pregătire seminar / laborator / proiect, teme, referate, portofolii şi eseuri					25
Pregătire pentru prezentări sau verificări					10
Pregătire pentru examinarea finală					10
Alte activități: consultații					2
3.8 Total ore pe semestru	*125*				
3.9 Numărul de credite	**5**				

**** S - seminar; L - laborator; P - proiect*

4. Precondiţii (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	
4.2 de rezultate ale învățării	

5. Condiții necesare pentru desfășurarea optimă a activităților didactice (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului / proiectului*****	

**Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*

6. Obiectivele disciplinei

6.1 Obiectivul general al disciplinei	• Formarea competențelor de expertiză și analiză comparativă în domeniul relaţiilor internaţionale, istoriei şi diplomaţiei
6.2 Obiectivele specifice	• - construirea unui cadru de analiza structurat si corerent pe studiile de caz specifice disciplinei

7. Rezultatele învățării

Cunoștințe	C1. Studentul/absolventul formulează coerent o sinteză a principalelor manifestări, evoluții și transformări ale **naționalismelor în secolele XX–XXI**, evidențiind contextul politic, social și cultural al fiecărei etape istorice. C2. Studentul/absolventul interpretează **teoriile și curentele istoriografice privind naționalismul** și le corelează cu fenomene istorice complexe, precum decolonizarea, totalitarismele, integrarea europeană sau noile forme de identitate națională. C3. Studentul/absolventul definește și sistematizează **conceptele fundamentale ale studiului naționalismului** (identitate, etnicitate, stat-națiune, patriotism, populism etc.) și utilizează terminologia specifică în funcție de epocă și arie geografică.
Aptitudini	A1. Studentul/absolventul stabilește conexiuni între **procesele istorice și politice care au influențat dezvoltarea naționalismelor moderne și contemporane**, aplicând metodologii specifice cercetării istorice și analizei comparative. A2. Studentul/absolventul utilizează **cadre teoretice istoriografice** (modernist, primordialist, constructivist, post-național) pentru a identifica corespondențe și diferențe între diverse forme de naționalism în secolele XX–XXI. A3. Studentul/absolventul distinge și clasifică **principalele tipologii și expresii ale naționalismului** (civic, etnic, religios, cultural, economic) în raport cu contextul cronologic și spațial analizat.
Responsabilitate și autonomie	R1. Studentul/absolventul manifestă **gândire critică și autonomie** în analiza contextuală și diacronică a naționalismelor, evaluând impactul acestora asupra societăților contemporane. R2. Studentul/absolventul **analizează comparativ** diverse forme de naționalism prin prisma perspectivelor istoriografice și interdisciplinare, demonstrând discernământ academic și echilibru interpretativ. R3. Studentul/absolventul utilizează **terminologia de specialitate** în analiza critică a fenomenelor naționaliste, adaptând limbajul științific la specificul epocii, spațiului și discursurilor politice analizate.

8. Conținuturi

8.1 Curs	**Metode de predare**	**Număr ore alocate**
Concepte fundamentale: *naţiune*, *naţionalism*	Prelegere interactivă; mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale, videoproiector, calculator	2
Teorii şi teoreticieni despre *naţiune*; modele de interpretare şi direcţii de cercetare până la mijlocul sec. XX (primordialism, perenialism, etnosimbolism etc)	Prelegere interactivă; mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale, videoproiector, calculator	4
Naţionalismul în sec XX: evoluţii, forme de manifestare	Prelegere interactivă; mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale, videoproiector, calculator	4
Naţionalismul în sec XXI: evoluţii, forme de manifestare	Prelegere interactivă; mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale, videoproiector,	4

	calculator	

Bibliografie:

- Peter Alter, *Problema germană şi Europa*, Corint, Bucureşti, 2004.
- Hannah Arendt, *Originile totalitarismului*, Humanitas, Bucureşti. 2014.
- Cristina A. Bejan, *Intelectualii şi fascismul în România interbelică. Asociația Criterion*, Litera Publishing, Bucureşti, 2023.
- Stefan Berger (ed.), *Writing the Nation. A Global Perspective*, Palgrave Macmillan, Basingstoke, Hampshire, 2007.
- Stefan Berger, Chris Lorenz (ed.), *Nationalising the Past. Historians as Nation Builders in Modern Europe*, Palgrave Macmillan, Basingstoke, Hampshire, 2010.
- Alain Besançon, *Sfânta Rusie*, Humanitas, Bucureşti, 2013.
- Lucian Boia, *Capcanele istoriei. Elita intelectuală românească între 1920 şi 1950*, Humanitas, Bucureşti, 2012.
- John Breuilly, *Nationalism and the State*, Manchester University Press, Manchester, 1993.
- Daniel Citirigă, *Europa Centrală şi tentaţia federalismului: istorie şi diplomaţie în perioada interbelică*, Târgovişte, Cetatea de Scaun, 2015, p. 47-59.
- Idem, „Tentații federaliste. Români, maghiari și problema autonomiei Transilvaniei în perioada interbelică“, *SMIC* 11 (2012), pp. 25–41.
- Roland Clark, „Nationalism and Orthodoxy. Nichifor Crainic and the Political Culture of the Extreme Right in the 1930s Romania“, *Nationalities Papers* 40, nr. 1 (2012), pp. 107–126.
- Serge Cordellier, Elisabeth Poisson, coord., *Naţiuni şi naţionalisme*, Editura Corint, Bucureşti, 2002, p. 35-43.
- Diana Dumitru, *Vecini în vremuri de restriște*. *Stat, antisemitism și Holocaust în Basarabia și Transnistria*, Polirom, Iași, 2019.
- Stephen Fischer-Galați, „The Legacy of Anti-Semitism“, în Randolph L. Braham (ed.), *The Tragedy of Romanian Jewry*, Columbia University Press, New York, 1994, pp. 1–28.
- Francis Fukuyama, *Identitate. Nevoia de demnitate şi politica resentimentului*, tr. Irina Manea, Humanitas, Bucureşti, 2022.
- Ernest Gellner, *Naţionalismul*, Editura Librom Antet, 2001, p.9-19, 87-92, 98-103).
- Agnia Grigas, *Crimeea şi noul imperiu rus*, Corint Books, Bucureşti, 2017.
- Guy Hermet, *Istoria naţiunilor şi naţionalismului în Europa*, Editura Institutul European, Iaşi, 1997, p. 99-161.
- Ivan Ilcev, *Are dreptate sau nu, e patria mea. Propaganda în politica externă a ţărilor balcanice (1821–1923)*, tr. Nicolae Moderău şi Valentina Ristea, Curtea Veche, Bucureşti, 2002.
- Walter Kolarz, *Mituri şi realităţi în Europa de Est*, Polirom, Iaşi, 2003.
- Irina Livezeanu, *Cultură şi naţionalism în România Mare*, Humanitas, Bucureşti, 1998.
- Victor Neumann, *Neam, popor sau naţiune?*, Editura RAO, Bucureşti, 2015, p. 81-109.
- Hagen Schulze, *Stat și națiune în istoria europeană*, Polirom, Iași, 2003.
- Timothy Snyder, *Pământul negru: Holocaustul ca istorie şi avertisment*, Humanitas, București, 2018.
- Vladimir Solonari, *Purificarea naţiunii. Dislocări forţate de populaţie şi epurări etnice în România lui Ion Antonescu, 1940-1944*, Polirom, Iaşi, 2015.
- Peter Sugar (ed.), *Naţionalismul est-european în secolul al XX-lea*, Curtea Veche, Bucureşti, 2002.
- Emanuel Todd, *Inventarea Europei*, Editura Amarcord, Timişoara, 2002.
- Balázs Trencsényi, Dragoș Petrescu, Cristina Petrescu, Constantin Iordachi, Zoltán Kántor, coord., *Nation-Building and Contested Identities: Romanian and Hungarian Case Studies*, Regio Books-Editura Polirom, Budapest-Iaşi, 2001. (disponibil aici: http://mek.niif.hu/06000/06046/06046.pdf)

- Leon Volovici, *Ideologia naționalistă și „problema evreiască" în România anilor '30*, Humanitas, Bucureşti, 1995.
- Oliver Zimmer, „Nationalism in Europe, 1918–45", în John Breuilly (ed.), *The Oxford Handbook of the History of Nationalism*, Oxford University Press, Oxford, 2013, pp. 414–434.

8.2 Seminar	**Metode de predare**	**Număr ore alocate**
Apariţia *naţionalismului în sec XIX*: studii de caz la alegere	Prelegere interactivă; mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale, videoproiector, calculator	2
Naționalisme europene: studii de caz la alegere	Prelegere interactivă; mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale, videoproiector, calculator	4
Problema identităţii naţionale/discursul naţionalist versus integrarea europeană: studii de caz la alegere	Prelegere interactivă; mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale, videoproiector, calculator	4
Naţionalismul în România: studii de caz la alegere	Prelegere interactivă; mijloace utilizate: documente primare şi secundare, lucrări generale şi speciale, videoproiector, calculator	4

Bibliografie:

- Peter Alter, *Problema germană şi Europa*, Corint, Bucureşti, 2004.
- Hannah Arendt, *Originile totalitarismului*, Humanitas, Bucureşti. 2014.
- Cristina A. Bejan, *Intelectualii şi fascismul în România interbelică. Asociația Criterion*, Litera Publishing, Bucureşti, 2023.
- Stefan Berger (ed.), *Writing the Nation. A Global Perspective*, Palgrave Macmillan, Basingstoke, Hampshire, 2007.
- Stefan Berger, Chris Lorenz (ed.), *Nationalising the Past. Historians as Nation Builders in Modern Europe*, Palgrave Macmillan, Basingstoke, Hampshire, 2010.
- Alain Besançon, *Sfânta Rusie*, Humanitas, Bucureşti, 2013.
- Lucian Boia, *Capcanele istoriei. Elita intelectuală românească între 1920 şi 1950*, Humanitas, Bucureşti, 2012.
- John Breuilly, *Nationalism and the State*, Manchester University Press, Manchester, 1993.
- Daniel Citirigă, *Europa Centrală şi tentaţia federalismului: istorie şi diplomaţie în perioada interbelică*, Târgovişte, Cetatea de Scaun, 2015, p. 47-59.
- Idem, „Tentații federaliste. Români, maghiari și problema autonomiei Transilvaniei în perioada interbelică", *SMIC* 11 (2012), pp. 25–41.
- Roland Clark, „Nationalism and Orthodoxy. Nichifor Crainic and the Political Culture of the Extreme Right in the 1930s Romania", *Nationalities Papers* 40, nr. 1 (2012), pp. 107–126.
- Serge Cordellier, Elisabeth Poisson, coord., *Naţiuni şi naţionalisme*, Editura Corint, Bucureşti, 2002, p. 35-43.
- Diana Dumitru, *Vecini în vremuri de restriște*. *Stat, antisemitism și Holocaust în Basarabia și Transnistria*, Polirom, Iași, 2019.
- Stephen Fischer-Galați, „The Legacy of Anti-Semitism", în Randolph L. Braham (ed.), *The Tragedy of Romanian Jewry*, Columbia University Press, New York, 1994, pp. 1–28.
- Francis Fukuyama, *Identitate. Nevoia de demnitate şi politica resentimentului*, tr. Irina Manea, Humanitas, Bucureşti, 2022.

- Ernest Gellner, *Naţionalismul*, Editura Librom Antet, 2001, p.9-19, 87-92, 98-103).
- Agnia Grigas, *Crimeea şi noul imperiu rus*, Corint Books, Bucureşti, 2017.
- Guy Hermet, *Istoria naţiunilor şi naţionalismului în Europa*, Editura Institutul European, Iaşi, 1997, p. 99-161.
- Ivan Ilcev, *Are dreptate sau nu, e patria mea. Propaganda în politica externă a ţărilor balcanice (1821–1923)*, tr. Nicolae Moderău şi Valentina Ristea, Curtea Veche, Bucureşti, 2002.
- Walter Kolarz, *Mituri şi realităţi în Europa de Est*, Polirom, Iaşi, 2003.
- Irina Livezeanu, *Cultură şi naţionalism în România Mare*, Humanitas, Bucureşti, 1998.
- Victor Neumann, *Neam, popor sau naţiune?*, Editura RAO, Bucureşti, 2015, p. 81-109.
- Hagen Schulze, *Stat și națiune în istoria europeană*, Polirom, Iaşi, 2003.
- Timothy Snyder, *Pământul negru: Holocaustul ca istorie şi avertisment*, Humanitas, București, 2018.
- Vladimir Solonari, *Purificarea naţiunii. Dislocări forţate de populaţie şi epurări etnice în România lui Ion Antonescu, 1940-1944*, Polirom, Iaşi, 2015.
- Peter Sugar (ed.), *Naţionalismul est-european în secolul al XX-lea*, Curtea Veche, Bucureşti, 2002.
- Emanuel Todd, *Inventarea Europei*, Editura Amarcord, Timişoara, 2002.
- Balázs Trencsényi, Dragoș Petrescu, Cristina Petrescu, Constantin Iordachi, Zoltán Kántor, coord., *Nation-Building and Contested Identities: Romanian and Hungarian Case Studies*, Regio Books-Editura Polirom, Budapest-Iași, 2001. (disponibil aici: http://mek.niif.hu/06000/06046/06046.pdf)
- Leon Volovici, *Ideologia naționalistă și „problema evreiască" în România anilor '30*, Humanitas, Bucureşti, 1995.
- Oliver Zimmer, „Nationalism in Europe, 1918–45", în John Breuilly (ed.), *The Oxford Handbook of the History of Nationalism*, Oxford University Press, Oxford, 2013, pp. 414–434.

9. Evaluare

Tip activitate	9.1 Criterii de evaluare	9.2 Metode de evaluare	9.3 Pondere din nota finală
9.4 Curs	participarea interactivă la problematicile specifice cursului	- evaluare permanentă;	40%
9.5 Aplicații***** **Se alege tipul de aplicație aferent disciplinei*	Participarea activă la discuţii, redactarea lucrărilor de seminar şi a proiectelor specifice seminarului	- proiect	60%
9.6 Standard minim de performanță / Condiții de promovare			
• Dezvoltarea abilitatilor profesionale, a capacitatilor cognitive comparativ-critice **Important: accesul masteranzilor la examen este condiționat de prezența la cel puțin jumătate din cursuri și seminarii, precum și de predarea unui proiect de cercetare în care va fi abordată una dintre temele seminarului, la alegere.**			

Data completării, 10.09.2026	Titular activităților de curs, Lect. univ. dr. Georgiana ȚĂRANU	Titular activităților de seminar Lect. univ. dr. Georgiana ȚĂRANU
Data avizării în Departament, 16.09.2026		Director de Departament, Lect. univ. dr. Gabriel Stelian Manea

Decan,
Conf. univ. dr Daniel Citirigă